

BRANTFORD
BRIDGEBURG
CALEDONIA
CHIPPAWA
CROWLAND
FORD CITY
FORT ERIE
FORT WILLIAM
GALT
GUELPH
HAMILTON
KITCHENER
MONTREAL
NEW WATERFORD
NIAGARA FALLS
OHAWA
OTTAWA
PORT COLBORNE
PORT ROBINSON
ST. CATHARINES
SPRING HILLS
SYDNEY
TORONTO
WELLAND
WINDSOR

Kelet-

és

Nyugat-

Kanadai Magyar Újság

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

ALDINA
BEKEVAR
CANA
CALGARY
EDMONTON
ESTEVAN
HALMOK
KAPOSVAR
LETHBRIDGE
NORBURY
OTTTHON
PLUNKETT
RAYMOND
REGINA
SASKATOON
SAXONHILL
SOKHALOM
SZT. LASZLO
SZEKELYFOLD
SUDBURY
SUMAS
TABER
VANCOUVER
WAKAW
WEYBURN
WHITEWOOD

VOL. VII EVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA. 1930. MÁJUS 29 CSÜTÖRTÖK

NO. 22. SZAM

**On the tenth Anniversary of the Treaty of Trianon, on June 4 1930,
all Hungarians protest against the Death Sentence!**

**A trianoni „béke” aláírásának tizedik évfordulóján, 1930 június 4-én,
minden igaz magyar emelje fel szavát a halálos ítélet ellen!**

BRITISH PARLIAMENT URGES REVISION

SPEECHES OF THE MEMBERS OF THE BRITISH HOUSE OF LORDS
ON THE TRIANON PEACE TREATY WHICH CREATED A DANGER OF
NEW WORLD WAR

The "Kanadai Magyar Újság" brings before the Canadian public, the comments made on the ratification of the Peace Treaty, by such celebrities of the British political life as the Earl Curzon, Lord Newton, Viscount Bryce and Lord Phillimore. These speeches throw a clear light on the so-called Peace Treaty of Trianon, which has a decisive influence on the economic and political position of nearly the whole of South-Eastern Europe.

The knowledge of the provisions of this Peace Treaty is most important, not only for those, who are interested in the position and future of Hungary, but in general for all who take an interest in the position, the military, political and economical value of the states that came into existence after the war. Everybody who wishes to form a correct idea about the economical and political position of Europe after the war must know the provisions of the Treaty, which has changed the agricultural and industrial production and consumption of South-Eastern Europe and has also influenced the industrial and agricultural production and trade of the other European countries.

This Treaty annihilates and cuts into four the former Hungary, a natural unit of production and consumption, and establishes new, unnatural political frontiers. It contains many provisions in connection with the reorganization of the economical situation of the countries of South-Eastern Europe, which disadvantageously influence the import and export capacity of countries, a fact seen clearly from the debates in the British Parliament. The new states born of the Treaty of Peace, or strengthened thereby, passing over, nay, disregarding the provisions of the same, inaugurated an economical and political chaos which made their consolidation and the reestablishment of internal peace impossible. Their Bolshevistic land reform and narrowminded nationalistic agricultural and industrial policy stops all economical development.

The Trianon Peace Treaty, and the new states created or increased by it, are therefore mainly responsible for the ruinous course taken by the economical and political affairs in South-Eastern Europe and partly for the consequent political tension and commercial crisis of the whole of

Europe. This fact is endorsed by some eminent British statesmen, who have studied the position of the so-called Succession States.

It would be superfluous to enumerate the conclusions to be drawn from these statements, and — we only wish to point to some principal moments which explain the absence of the preliminary conditions necessary for political consolidation and successful economic production in South-Eastern Europe.

Earl Curzon: Pre-war Hungary, is a country of racial, political, geographical and economic unity, which has been united to us, or at all events drawn to us, in the past, by many ties of common friendship and regard. The character of her people, the nature of her institutions, and the spirit of her history, have always been regarded as closely analogous to our own. Further, Hungary, as recent debates have shown, has many friends in this House, who have on more than one occasion pictured to us in moving terms what she has lost and suffered both during the war and after. I attach becoming weight to those considerations.

... It was my lot to make that particular proposal, which was afterwards announced to the Hungarian Government in a letter by Millerand, at that time Prime Minister of France — the proposal by which we allowed a Boundary Commission, set up under the Treaty, the right of reporting to the Council of the League of Nations any injustices that they might find in the matter of frontier delimitation, which it might be thought desirable to do anything to remove.

Lord Newton: I am satisfied in my own mind that no spirit of anger or vengeance animated His Majesty's Government. I firmly believe that His Majesty's Government are well disposed towards the Hungarians. Nevertheless, the fact remains, and has been pointed out by the noble Earl himself, that the population of the country has been reduced from 18,000,000 to 7,000,000; that two-thirds of its territory have been taken away; that its economic prosperity, at all events for the present, has been, if not entirely destroyed, very seriously impaired; and that millions of Magyars have been transferred, quite contrary to the principle of President Wilson — the principle of self-determination — to other countries, without

being allowed to express any opinion on the question themselves.

It would take a great deal to make me believe, for instance, that the Croats are delighted at being placed under the rule of Belgrade. We know that a large portion of the population of Transylvania bitterly regrets being placed under Rumanian rule, and I do not exactly see the propriety or advantage of transferring German-speaking Hungarians to Austria, because the chances are that in the future they will only form part of a larger Germany. Again, take the case of Czecho-Slovakia. I am very much disposed to think that if the Slovaks had the opportunity they would be only too glad to return to Hungarian rule to-morrow. I read in a Slovak paper, published at Vienna, that up till the middle of February no fewer than 252,000 Slovaks had been put in prison by the Czech Government. That hardly sounds as if they had greatly improved their lot by passing under the domination of the Czech "liberators".

Viscount Bryce: My Lords, this Treaty is submitted to us as a fait accompli. It is too late to make any change in it, though I believe that if the country had known what was being done in Paris we should have been able to evoke public opinion and have prevented a Treaty like this from ever having been concluded. Unfortunately the country was given no opportunity of knowing what was being done, and we are presented now with a Treaty which it is impossible to change, at the present. There is nothing left except to call attention to, and enter an unavailing protest against the harshness and injustice which this Treaty displays.

Hungary was surely entitled to some more respectful and sympathetic treatment. Hungary is one of the oldest kingdoms in Europe; far older not only than such mushroom states as Prussia and Bavaria, not to speak of Austria, which only came into existence quite lately, but older kingdoms like Norway, one of the real old great kingdoms of Europe. She has been inhabited by an exceptionally high-spirited and liberty-loving people. She had played a great part in the world, and has striven for many centuries, and on many occasions, for her liberties against the Hapsburgs, and, as the noble Earl has very properly remarked, and as Lord Newton has also pointed out, she has always had the warmest feelings for Great Britain.

I frankly welcome the hope that the noble Earl expressed that Hungary would still recover itself. I do

TILTAKOZZUNK

Long live
ROTHERMERE!

Eljen
ROTHERMERE!

A trianoni "béke"-szerződés kényszerű aláírásának tizedik évfordulóján gyászkeretben jelenik meg a Kanadai Magyar Újság, hogy ezáltal is felhívja ugy a kanadai magyarságot, valamint angol beszélő barátaink figyelmét arra, hogy nekünk nem szabad sohasem belenyugodnunk a halálos ítéletbe. Ha valaha is azt akarjuk, hogy a világ komolyan magáévá tegye az elnyomott hárommillió magyar és az elrabolt magyar végek érdekeit: akkor adig kell ütnünk a vasat, míg ki nem hül és nem szabad csüggedten feladnunk a reménységet Nagymagyarország fel-támadásában.

A Kanadai Magyar Újság trianoni számában a szokottnál hosszabb angol cikket közöl, melyből még a legelfogultabb ellenségeink is láthatják, hogy a magyar revízió nemcsak a mi álmunk, hanem az angol parlament legkiválóbb politikusa szerint is a béke állandósításának egyik legjobb feltétele. Mutassa meg tehát minél több angol ismerősének jelen számunkat és ezáltal is legyen segítségünkre a kanadai közvéleményt felvilágosító nagy munkánkban.

Az általános kívánságnak engedve, lapunk szerkesztője a trianoni gyászszöveg tizedik évfordulóján alkalmából táviratilag kérte a magyarság érdekében eddig a legtöbb tevékenységet kifejtő Lord Rothermere-t, hogy továbbra is folytassa harcát a világrengető igazságtalanságok ellen, amelyek egykönnyen újra lángborithatják Európát. Ugyancsak kábelben tiltakoztunk a kanadai magyarság nevében a Népszövetségnél a megszállott területeken élő hárommillió magyar elnyomása ellen.

A táviratok eredeti szövege a következők:

Viscount ROTHERMERE, Northcliffe House LONDON, ENGLAND.
"On the tenth Anniversary of the unjust Trianon Treaty British subjects of Magyar descent request Your Excellency to kindly continue efforts destroying Seeds of another sanguinary Conflict Stop Ever grateful
Canadian Hungarian News Winnipeg"

Sir Eric DRUMMOND, Secretary, League of Nations GENEVE Suisse.

"On behalf of British subjects of Magyar descent, we protest against the oppression of our three million brethren on the tenth Anniversary of the Trianon Treaty
Canadian Hungarian News Winnipeg."

not despair of Hungary. After all, that which makes the greatness of a country is the spirit of its people; and the spirit of the Hungarian people is not broken. But we cannot but fear that provisions which are embodied in this Treaty will create a rankling sense of injustice, an anger, and a bitterness that will look for the first chance of redressing the wrongs that the Treaty inflicts. Unjust settlements seldom last. Can any one believe that the arrangements embodied in this Treaty are calculated to create peace? They are more likely to sow the seeds of future war, and that at a time when peace is the supreme need of the world.

Lord Phillimore: I cannot think that the present boundaries of Hungary will remain and stand the test of time. In any circumstance, I believe far the wisest thing would have been not to separate whole provinces, such as the kingdom of Slavonia, Slovakia and Transylvania, from Hungary, and not to cut through ancient divisions where people, after all, had got associated with each other in local government and local management for centuries. And if I may apply that principle, I apply it in my

mind chiefly to the invasion of Hungarian territory from the north — to the addition of large parts of Hungary to Czecho-Slovakia, as it is called. From such information as I have I share the doubt whether Slovaks are so very anxious to be what they really will be — because they are an inferior race — under, I will not say the domination, but under the supremacy of the Czechs, and how far they will prefer that to being under the supremacy of the Magyars.

Be that as it may, the addition of a large part of Northern Hungary to this new modern creation, Czecho-Slovakia, has the effect of taking a large number of Magyars away from the country with which they have been associated historically and nationally and ethnically ever since Hungary was a kingdom.

Czecho-Slovakia, with all respect to it, reminds me rather of a hyphenated parvenu and a profiteer, at the expense of her neighbour, Hungary. I would urge upon His Majesty's Government to make the burden easier for Hungary, and a little less likely to create permanent soreness, which will make the unrest of Eastern Europe certain.

EGYLETEK - EGYHÁZAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET
tartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 7 1/2-ig a Szent Ferenczi templom...

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ
Istentisztelet. Minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Main St.-en...

A WINNIPEGI SZENT ISTVAN KIRALY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGELYZO EGYLET
Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood 645 Main Ave.

EDMONTONI BETEGSEGELYZO EGYLET
EDMONTON, ALTA. - Az első magyar egyület Edmontonban. ALAKULT 1926-BAN.

A RAYMONDI ELSO MAGYAR BETEGSEGELYZO EGYLET.
Alakult: 1927 aug. 1-én. Tagjainak száma: 75.

TORONTOI MAGYAR KATHOLIKUS KOR
Alakult 1929 november 17-én. Céljai: A vallásos érdelet...

ROSEDALEI MAGYAR BETEGSEGELYZO EGYLET
Alakult 1929 október havában. Ma már közel félszáz tagja van...

A BRANTFORDI MAGYAR BETEGSEGELYZO EGYLET
ujjonnan átdolgozott alapszabályainak főbb pontjai a következők:

A KELETKANADAI MAGYAR AG. HITV. EVANGELIKUS EGYHÁZAK ISTENTISZTELETI SORRENDEJE:
WINDSORON: Istentisztelet minden vasárnap reggel 10 órakor...

WINDSOR, ONT. SZENT ANTAL, KATHOLIKUS MAGYAR HITKÖZSÉG
Vasárnapi szent mise 11 órakor a Szt. Antal kat. iskolában...

CALGARY, RAYMOND, TABER Róm. Kath. Egyházközség
Katholikus Magyar Istentisztelet sorrendje a Calgaryi Egyházközségben

KEDVEZMÉNY UJ BEVANDORLÓKNAK

Az újháza való megérkezésük alkalmából szívből köszöntjük ebben az esztendőben érkezett honfitársainkat...

Form for requesting a gift certificate: Sziveskedjenek címre (név) ... (Posta Box szám, vagy kinek a címén) ... (város és tartomány) egy...

hónapig teljesen ingyen megküldeni a Kanadai Magyar Újságot.
Kanadába 19... hó...-n érkeztem HIVJUK FEL UJKANADÁS TESTVEREINK FIGYELMET A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG KEDVEZMÉNYERE!

NINCSEN TÖBBÉ EGYETLEN EGY MEGLEGEDETLEN MAGYAR HONFITÁRS SEM KANADÁBAN, SEM AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN MIÓTA

Kaufman State Bank. OLY LELKIISMERETESEN GARANTÁLTAN ELŐNYÖSEN PONTOSAN OLCSON.
vállaja a kivándorolt magyar honfitársak óhazai pénz átutalásait

LETHBRIDGEI ELSO MAGYAR BETEGSEGELYZO EGYLET
Február 2-iki rendes közgyűlésén az alábbi új tisztkart választotta meg: Elnök id. Tami András...

WINDSOR, ONT. SZENT ANTAL, KATHOLIKUS MAGYAR HITKÖZSÉG
Vasárnapi szent mise 11 órakor a Szt. Antal kat. iskolában...

MINDEN MAGYAR ÜZLET-EMBER HIRDESSEN A KANADAI MAGYAR ÚJSÁGBAN
TORONTOI MAGYAR EGYLET
Alakult 1927-ben. CÉLJAI: A helybeli magyar német és társadalmi megismerése...

SCHLEIER JANOS OHAZAI SZAKKÉPZETT MAGYAR-NEMET BORBÉLYMESTER
Winnipegben a St. Marys Ave. 210 alatt (a Main St. és a CNR. Állomás közvetlen közelében)
új üzletet nyitott

MILYEN az egészsége? LEGYEN ÖSZINTE SAJÁT MAGÁVAL SZEMBENI!
MERT HA ÖN nincs megelégedve mostani egészségével, mert gyenge, erőtlén, kimerült, nagyon ideges, fáj a feje sokat, a háta, a hátterince, ha arca áspadt, ha éjjeli nyugalma nincsen, ha nem bírja a munkát e unja az életét:
Ne essen kétségbe VAN EGY SZER, AMELY MEGMENTI erejét, egészségét visszanyeri, szervezetét tisztá vérrel, új erővel látja. Ez a Dr. BOLGAR-féle
SATURNIN "AZ ÉLETITAL"
AZ IDEGEK, A VÉR AZ ÉLETERŐ EGYETLEN GYÓGYSZERE az igazi "Életital", amely úgy a férfit, mint a nőt megmenti az életnek, az elvesztett erőt a egészségét bámulatos rövid idő alatt visszaállítja...

Női és férfi ruhákat akár hozott, akár pedig általam beszerzett anyagból jutányosan és pontosan készítsek!
JUHÁSZ KÁROLY férfi és női szabó
147 Beverley St. TORONTO. — Telefon Trinity 5370 W.

Egy teljes befejezett gyönyörű regényt mindenkinek INGYEN
küld, aki két barátjának a pontos címét beküldi Cso-magolásra és postaköltségre 25 cent melléklendő!
KANADAI ELSO MAGYAR KÖNYVKERESKEDÉS
Box: 84 Crowland Ont.

FORDULJON TELJES BIZALOMMAL HOZZANK ÜTLEVEK, HAJÓJEGYK, BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK ÖGYEBEN
H. SCHUMACHER, kir. közjegyző
GLAUG ISTVAN, a magyar osztály vezetője
1607 Eleventh Ave. REGINA, SASK.

FIGYELEM! BIZTOS JÖVŐI
The Colonist's Service Association Limited
CALGARY, 812 1. Street East, Alberta.
Nygatkanada legkiterjedtebb MAGYAR telepítő és pénzküldő vállalata INGYENES MUNKAKÖZVETÍTÉS.
25 dollár letét mellett bárkinek adok 100 acre kftűnő bura-termőföldet Alberta legjobb vidékén.

ORVOSOK

Dr. BIRÓ KAROLY

Sebész és belgyógyász a budapesti Gr. Apponyi Poliklinika v. tanársegédje

SASKATOON
123-20th Street West
Telefon: 2724

Dr. H. HERSHFIELD

orvos és sebész Ultravioleta és Röntgenugár-kezelés 878 Main St és Alexander Ave sarok WINNIPEG, Man.

Rendelő telefon: 28 600
Lakás telefon: 51 192
MAGYARUL BESZÉLUNK!

Dr. J. E. WILKINSON

a magyarok fogorvosa
520 Tegler Building

A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

A MAGYAROK FOGORVOSA

SASKATOONBAN
Dr. A. SINGER

123-20th STREET WEST
TELEFON:
RENDELŐ 3011 LAKÁS: 4389

Dr. M. LEVINE

orvos és sebész ezuttal tudatja magyar betegeivel, hogy rendelőjét Quellerie ucca 715 szám alá helyezte át.
Telefon: Burn 8601. WINDSOR, ONT.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni, vagy PÉNZT akar küldeni hozzátartozóinak forduljon bizalommal

SIPOS GYÖRGY

Irodájához,
Melville, Sask.

ahol hatadéktalanul el fogják intézni a dolgát. — BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK, FARM-VETEL, MUNKAKÖZVETÍTÉS

KEDVES HONFITARS!

A Kanadai Magyar Ujság minden ügyes-bajos dologban segít, tanácsot ellát. Pártoldását lapodat: a Kanadai Magyar Ujságot!

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.

Röntgen specialista, sebész és nőgyógyász
rendelő: 303 Power Bldg.
LAKÁS 138 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 49,615. Telefon 43,909

Ha bármilyen orvosságra van szüksége, küldje rendelését vagy jöjjön személyesen Kanadába egyetlen magyar gyógyszer-tárába.

MASSIG'S DRUGSTORE
1609-11th Ave. REGINA, Sask.

Dr. V. K. O'GORMAN

ORVOS ÉS SEBÉSZ
642 Tegler Building

Rendelő telefon: 23618
Lakás: 9902 111th St. Phon: 23618
EDMONTON, ALTA.

FRED. B. PENNOCK

B. A., LL. B.
OGYVÉD ÉS KÖZJEGYZŐ

Edmonton, Alta.
604 Tegler Bldg.
a 15 centes üzlet felett
Tel. 4525 & 24525 Lakás 81136
Fiókiroda: WESTLOCK, Alta.

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

WINDISCH JOZSEF

Hajójegy és telepítési irodája.
SASKATOON, Sask. P O Box 1630
628 „H” Ave. South Telefon: 3809

CSALÁDJANAK, TESTVÉREINEK ÉS ISMERŐSEINEK beutazási engedélyt megszerzem, hajójegyét itt megveszheti.
PENZKÖLDES nagyon jutányos áron bírható.
THE CROWN LIFE INSURANCE COMPANY főképviseletje.
Szívesen adok felvilágosítást teljesen felszerelt és felszerelés nélküli farmokról.

„PANNONIA”
WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY
saskatoon irodájának vezetője.

LUKÁCS LAJOS

Hajójegy és Telepítési Irodája

EDMONTON, ALBERTA, 10211-97th Street
Kérjen felvilágosítást felszerelt és felszerelés nélküli farmokról, vagy olcsó kompánia földekről. — Affidavitokat Kanadába letelepedni óhajtó rokonal részére megszerzek. Hajójegyek nálam kaphatók. — Feltétlenül biztos, olcsó és gyors pénzküldés a világ bármely részébe. — A Northern Life Assurance Co., vagyis Életbiztosító Társaság képviselője. — Mint Nyugatkanada alapos ismerője szívesen adok felvilágosítást bármely ide vonatkozó ügyben. Ugyvédi és közjegyzői szolgálat: Hajójegyek az összes hajózárszások vonalaira nálam kaphatók, részletfizetésre is. A Kanadai Magyar Ujság képviselője. Előfizetéseket és hirdetőket 75íves, felvilágosítást ad, címváltozást eszközöl.

“Hungarian Cafe”

MAGYAR ETTEREM ÉS SZALLODA
WEYBURN, Sask. ban. — Tulajdonos: SZABÓ PÁL.
Kitűnő magyar konyha, tiszta szobák, olcsó árak. — Ingyenes munkaközvetítés. — Kanada legolcsóbb pénzküldője. — Hajójegy eladás, bevándorlási iratok, közjegyzői okiratok és egyéb ügyek elintézése. — Farm-közvetítés. — Óhazai “Diána” sáboroszesz lerakata egy nagy üveg 1 dollár, postán szállítva \$1.15. — Bármily ügyre várnak keresen fel személyesen, vagy levélleg. Válaszbélyeget kérek.
A Kanadai Magyar Ujság képviselője.

Szép Fényképeket

készít úgy Önrel mint családjáról a

Shapira's Studio

228. Selkirk Ave., Main St. sarok
WINNIPEG,
Vasárnap 11-től délután 3-ig nyitva!

DITTON ANTAL

ezuttal értesíti Kanada magyarságát, a borbély- és szabómestereket, hogy Winnipegben 229 Austin Street alatt valódi ÓHAZAI MOKÓSZÖRÖS

MŰHELYT nyitott és a legfinomabb munkákat

Jutányos áron vállalja, teljes garanciával.

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ÉS JOHRO CÉGUNKHOZ, HA SZÜKSÉGÜK VAN A KÖVETKEZŐKRE: UTLEVELEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása. AFFIDAVIT beérzése rokona és ismerőse részére. HAJÓJEGYEK eladása. PENZTUTALÁS a leggyorsabban és teljes jóállással. BLET és TUB-BIZTOSÍTÁS. FARMVETEL, bérlet és eladás követése. KÖZJEGYZŐI okiratok kiállítása bármely nyelven. MEGHATALMAZÁSOK közjegyzői hitelesítése.

SIMON és OBERHOFFNER

KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOPF JANOS
INGATLANFORGALMI ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA
17 17-11th Ave. REGINA, Sask.

Fizessen elő a Kanadai Magyar Ujságra!

HA LEVELLET IR HOZZÁNK, VAGY ELŐFIZETÉSÉT KÜLDI BE CIMEZZE LEVELÉT KÖZVETLENUL A KANADAI MAGYAR UJSÁG"-hoz 296 1/2, Main St. Winnipeg.

KELETKANADAI IRODA

Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénztutalás — Hajójegyek — Bevándorlási és utlevél ügyek — Polgárosítások — Fordítások és okiratok — Közjegyzői ügyek Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fizetési feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot — Mindennemű biztosítás — Könyvek, újságok és hangrögzítések árusítása. Bármely ügyben forduljon bizalommal e címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

Magyar otthon és étkezde

Elsőrangú hazai konyha. — Tiszta szobák
187 Spadina Ave. — Queen St.-től 1/2 block.
TORONTO, ONT.

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY és mindenféle kertü vetemény megterem, akár földet venni, CSALÁDJA, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt akar beszerzeni, HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLLEL FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta.
P. O. BOX: 239.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODÁHOZ.

Gaál Károly

szakképzett magyar iparos-mester
Magyar lakatosműhelyt

nyitott MONTREALBAN és kéri a magyarság szíves pártfogását.

Ha pénzt akar küldeni a világ bármely részébe, vegyen

Canadian National Money Ordert Express

Pénze biztonságáért tökéletes jóállást vállalunk

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa és cigaretta dohány, papír kapható.

A Kanadai Magyar Ujság ügynöke előfizetéseket, hirdetőket, kerestetőket felvesz a lapjára.

MAGYAR OTTHON SZALLODA
408-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

Délvidéken és a déli Koszovaszél gyakran égett szagot és hullabűzt hozott a városba.

November nyolcadikán, sötét hajnalon, Damjanich váratlanul kiosont a városból és Lagerdorf felé sietett. Két gyalogszázadot, egy kompánia sváb önkéntest, fél huszárszázadot és száz Rózsa Sándor-féle lovast vitt magával. A svábok éjjelkor még nem is tudták, hogy ki fognak maszározni. Az alezredes parancsára öt nemzetörkompánianak a pancsoval utat kellett őriznie, ha netán támadást próbálnának az alibunáriak.

Midőn már a hátuk mögött volt a város, a várhegy déli lejtőjén egyszerre három pászortűz csillant föl az őszi szürkületben.

— A kutyáknak spionjaik vannak a városban, — morogta Damjanich.

Ugy is volt, ahogy mondta, mert mikor Lagerdorf alá érkeztek, már ott várta őket a falu előtt az egész szerb sereg, hadrendbe sorakozva.

Ezen a napon nem főztek ebédet a német városban, az asszonyok a templomban imádkoztak, a férfiak pedig fekete rakokban ellepték a hegy gerincét és élesen figyeltek a Karas völgyé felé.

Délig távoli ágyuzást hallottak. Olyan halkán morogtak az ágyuk, mint a bögölyzűmmögés. Délután óriási fekete füstfelhő emelkedett a síkság fölé... A felhőnek olyan formája volt, mint a szálló denevéreknek.

Ekkor mozgolódás és kiáltozás támadt a városban:

A magyarok fölgújtották Lagerdorfot!

Mielőtt még bealkonyodott volna, már visszajött a kis sereg. A tisztek arca ragyogott, a legénység vidám énekszóval

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

Hoffer Tóni elővette a messzilátóját és az ellenséget mustrálta. Az oláh kaszások élén egy hosszú dzsídásztisztet látott, aki ugyancsak messzilátóval nagy figyelemmel nézett vissza Hoferékra. A tiszt Kolonics főhadnagy volt. A két fiatal ember nem beszélt többet egymással az életben, nem is tudódott ki soha, hogy mit gondoltak ők akkor egymásról, nem lehetetlen azonban, hogy mind a ketten megbotránkoztak egymás társaságban.

A portyázók megtudták azt, amit Damjanich tudni akart és délután már megint visszatértek a városba. A két ifjú ember Rózsa Sándor oldalán lovagolt végig a főuccán, és mi tagadás benne, igen jólesett nekik, hogy az egész város látta őket ebben a társaságban.

***

Graf Jani és barátai honvédbált rendeztek a Konkordia-ban. Ugy mondták, hogy a honvédek tiszteletére, de azért a Turányi Kamilla bálja lett belőle.

Graf magára vette a legjobbkab kabátját és bekopogtatott a vicispánékhöz, hogy meginvitálja őket a bálba. A tekintetes ur ott ült a szobában, pipával a szájában, okuláréval az orrán, dezsába hűtött borral a kezeügyében, és homli aktákat nézegetett. Kamilla tépést készített és két ifjú hadnagyfal társalgott, aki vizitába érkezett. A vicispánt nem zavarta a fiatalok beszélgetése, sőt ellenkezően, szerette, ha a füle mellett duruzsolnak.

A tisztek közül az egyik Fáy Gyula volt és a vörössapkásoknál “vitézkedett” a másik, egy Resser nevű pozsonyi fiu, a Württemberg-huszároknál “állott”. Fáy feltűnően szép, ábrán-

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
280 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

Szerkeszti: BACSKAI P. BÉLA Editor
A kiadóhivatal vezetője: KOVÁCS MIHALY
Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 KÜLFÖLD \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori kiadás \$1.25. Kijelölje be Money Orderen vagy helyben a kijelölendő hirdetésért.

EGY IDŐSEBB teljesen magányos férfit 2000 dollár értékű vagyonnal, ház és kertfölddel azonnal belépésre keres egy magányos idősebb szegény, bűséges asszonyt gazdaságszónak, aki magyarul vagy németül beszél. Lehet 30-48 éves. Leveleket "IDŐSEBB" jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 20-2

ÓHAZÁBAN tanult jó gépészkovács állást keres, lehetőleg tartósabb munkára menne. Leveleket az alábbi címre kér: S.J. 99 A. Elm St. TORONTO, Ont. 21-3

29 ÉVES magyar fiú, aki Kanada legészakibb részén állandó jó munkán dolgozik s havi fizetése \$200, megtagadta a pénze \$2600, nőül és családjával megismerkedni szeretne egy tisztességes, jóvalvaló farmerleánnyal. Leveleket: "OTTHONRA VAGYOM" jelleg alatt a Kiadóhivatal továbbítja. 21-2

ELADÓ RENATA, B.C.-ben két darab föld. Az egyik 15 akér, két akér tiszta, vízvezetékekkel felszerelve, 1 mérföldre az állomástól. Ára: \$400,00 A másik 13 akér, majdnem mind tiszta, egy log épülettel, egy mérföldre az állomástól. Ára: \$525,00, kevés lefektetéssel a többi könnyű törlesztésre 6%-os kamattal. Érdeklődők írjanak magyarul Mr. H. JUNG P.O. RENATA, B.C. 20-3

AZ ÓHAZÁBAN és munkát végeztem jelenleg restauránsba dolgozok. Helyet szeretnék változtatni, elfogadok és munkát vagy segédszakács állást. Kéveset beszélek angolul is. Leveleket kérem: PÉTER RAVASZ 1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que. 22-4

ELSŐRANGU CIPESZT, aki borszámban is gyakorlattal bír, azonnal be lépésre keresünk. Csak az óhazai városi gyakorlattal bíró szakemberek jelentkezzenek: Lamb Bros. Corner 10501 Jasper Ave. EDMONTON, Alta 21-3

LITVANYI MÁTYÁS honfitársunkat, aki mintegy harminc éve jött Kanadába, keresik debreceni rokonait. Kérjük öt vagy a róla tudókat értesítsék a Kiadóhivatalat. 21-3

SZÁZ AKEROS kitérő talaja farm, nagy istállóval, takarmány savanyítóval, jó lakóházzal felszerelve eladó. Elsőrangú alma és más gyümölcsök termő vidéken. Érdeklődők keressék fel Mr. F. A. Johnson 905 STAMFORD STREET NIAGARA FALLS, Ont. 20-2

KERESEM BODNAR Magdolnát, aki 1929-ben jött Kanadába Görömböly Borsod megyéből. A legutóbb Montrealban tartózkodott. Fontos ügyben tudassa címét R. JOE RADEMACHER BERWYN, Alta. 22-4

ELUTAZÁS MIATT SÜRGOSEN bérebe adó három évre egy jó forgalmu restaurant, 12 szobával 24 ágyval, üsllet, dohány, sörengedéllyel. A szobák állandóan ki vannak adva. A hár-bér \$80 havonta. Kézpénz lefektetés 700 dollár. Az illetőnek magyarul, angolul és szlovákul kell tudni. Érdeklődők írjanak azonnal az alábbi címre: GEO FAULT 500 McTavish St. Lake Front Restaurant, PORT WILLIAM, Ont. 20-3

ELADÓ a Zala megyei Szent-Mihályon 11.000 négyzetföldi kiterjedésű birtok. 3800 négyzetföldi elsőrendű rét, 630 négyzetföldi elsőrendű 9 éves szőlő, a többi elsőrendű búzatermő föld. Egy kis tagu családnak jó megélhetést ad. A községben vasútállomás. Érdeklődők az alábbi címen kérhetnek bővebb felvilágosítást a tulajdonostól: Csál Károly 12 Buffalo St. BRANTFORD, Ont. 21-3

ERDÉLYI iparos családból származó középkorú nő, aki kitűnően főz, arra kér egy nemesszülő családot, amely hajlandó lenne öt kihozatni és anyagilag támogatni. A költségeket ledolgoz ná. Balogh Erzsébet, Satumare, Pászt utca 19 hátsúlajdonosnál. Rumánia. 21-22

ÉRTESÍTÉS

Glaug István értesíti a Saskatchewan magyarországi, hogy átvette a Schumacher cég magyar osztályának a vezetését és kéri a magyarság szives pártfogását.

Azok számára, akiknek rossz az egészséjük

Székrekedés és a vesék rendetlen működése folytán mérgező anyag gyűlik fel a testben, melyek vese- és hólyagbántalmakat, emésztési zavarokat, gyomor savanyúságot, csomórt fejtájt, hányingert, az izmok és ízületek elerőtlenedését és általános rossz közérzetet okoznak. Nuga-Tone szabályozza a belek működését és megszünteti a székrekedést ami által kitisztítja a testet a be-tégségeket okozó mérgektől. Új erőt ad és edzi a különböző szerveket és elősegíti azoknak a működését. Nyugodt, pihentető alvást segít elő és új örömet nyújt az életben. Ha vehet Nuga-Tone-t bármelyik patikában és ha nem volna raktáron ott ahol ön vásárolni szokott kérje, hogy rendeljék meg részére a nagybá-n árúítottól.

Tőzsde

A multheti winniepei helybeni májusi árak a következők voltak:

BUZA	No 1 \$1.09% No 2 \$1.07% No 3 \$1.06% No 4 \$1.01% No 5 \$0.95%
ZAB	No 2 C W 49% No 3 C W 46%
ÁRPA	No 3 C W 49 No 4 C W 47
LEN	No 1 N C W \$2.14 No 2 C W \$2.10 No 3 C W \$1.74
ROZS	No 1 és 2 CW 61% No 3 CW 56%

FÖLDBIRTOK

megtekintésére most van a legjobb alkalom. Jöjjen el személyesen és győződjen meg, hogy ez a vidék legalkalmasabb a telepítésre. Ha hozzátartozóját akarja kihozatni forduljon hozzám. — Pénzküldés eszközölje általam, én gyorsan és pontosan felelősség mellett továbbítom a hozam bevételeit pénzeket. — Köszvényi okiratokat elkészítek úgy Kanadába, mint az Óhazába. — Ne felejtse el, hogy ez a legrégebbi iroda Kanadában.

KONYHA FERENC, közjegyző
BOX 514. YORKTON, Sask.

OLCSÓ MENETJEGY

Néhány hét múlva mindenki élvezheti a jó időjárás örömeit és aki csak teheti legalább egy rövid időre megpihen a nagy tél után. Miért nem látogatja meg a Rocky Mountains örökzöld vidékeit, a Csendes Óceán partvidékét, Vancouver szigetét, Keletkanada festői tájait, avagy az Óhaza feledhetetlen falvait és városait?

Május 15-től Szept. 30-ig naponta

UTAZZÉK ÉS LÁSSON VILÁGOT!

A CSENDES TENGERT FARTVIDÉKE HAROM KÜLÖNBÖZŐ UTIRÁNYT IS VALASZTHAT A SZIKLAS HEGYSÉGBEN	KELETKANADA ÉS A NAGY TAVAK \$10.00 RAFIZETÉSSEL IGEN SÉP NAPOKAT TÖLTHET A Nagy Tavakon járó hajóinkon.
LESZÁLLHAT A LEGSZEBB VIDÉKEKEN és anélkül, hogy sokat kellene költenie, gyönyörködhetik a világ legszebb panorámájában.	HAROM VONAT NAPONTA Trans Canada Limited The Imperial The Dominion
ALASKA VIDEKEKEN látogassa meg a titokzatos Északot hatalmas Princess hajóikkal. A jegy ára Vancouverből oda-vissza \$90	KORUT VANCOUVER SZIGETÉN A történelmi nevezetesebb sziget nyugati partján Victoriából oda és vissza \$39

MÁJUS 22-TŐL SEPTEMBER 30
OLCSÓ JEGYEK az EGYESÜLT ÁLLAMOKBA
Visszatérési határidő október 31

Teljes felvilágosításért jelentkeznek a legközelebbi CPR ügynöknél

Canadian Pacific

HAJÓJEGYEK EUROPABA ÉS VISSZA

KELEN SÁNDOR, Montreal

Fiókiroda: 49 Omar St. Port Coborne, Ont.

Főiroda: 1456 City Hall Ave. Montreal, Q.

BANKÁR KÖZJEGYZŐI, PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODAJA

LEGOLCSÓBB, LEGGYORSABB, PÉNZKÜLDÉS!
KÉRJEN PÉNZKÜLDŐ IVET

Pénzküldésünk gyorsasága és pontossága a legtekélyesebb egész Amerikában. — Ha nem küldött általunk pénzt az Óhazába, — tegyen egy kísérletet és meg fog győződni a különbségről, ha kábellel és nem a lassu rádió módon küld pénzt. — Kérdezze meg barátai közül azt, ki már általunk küldött pénzt, — s ezentul ön is KELEN BANKHAZA által fogja küldeni a pénzt!

NIAGARA FALLS ÉS WELLAND KÖRNYEKEN KITÖNŐ FARMOK ELADÓK — ÉRDEKLŐDŐK KÖZLJÉK, MENNYI PÉNZ FELETT RENDELKEZNEK — FARM VÁSÁRLÁS ÜGYEBEN FORDULJUNK PORT COLBORNE IRODÁNKHOZ!

Cím: ALEX. A. KELEN, Montreal, Q., 1456 City Hall Ave.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

dos, barna ifju volt és egy magyar típusu arkangyalra emlékeztette Graf Janit. A huszár komor, sápadt, lobogószemű ember volt, a haját a homlokába fésülte és republikánus füzeteket hordott a zsebében.

Mielőtt a tiszték megtudták, hogy a jövő héten bál lesz, ugyanazon ötletük támadt és szinte egyszerre elkérték Kamilla kisasszonytól a magyar füzértáncot. Ez a tánc, sokatmondó figuráinak sorozatával, az együtt eltöltött élet jelképes különlegessége volt.

Mielőtt a kisasszony még válaszolhatott volna, megszólalt Graf is, merészen mondván:

— Tulajdonképpen magam is ilyen szándékkal bátorokodtam idejönni!

Ebben a pillanatban árnyék vetődött a szobába, egy széles nagy katonatiszt lépett be, aki elfoglalta az üvegajtó egész nyílását. A fiatal tiszték fölpatantak székükről, a vicspán levevette fejéről a rojtos sapkáját.

A katonatiszt Damjanich alezredes volt.

Azért jött, hogy valami intézkedést kérjen Turányitól a megyei forspontok dolgában.

— Alezredes ur — szólit később Kamilla — kérem önt, legyen bíró egy vitás kérdésben. Ez a három ur a füzértáncot kéri és mivel egyiket sem óhajtom mellőzni, elhatároztam, hogy öntől kérem a döntést.

— Mikor lesz a bál? — kérdezte mélyzengésű orgonahangján Damjanich.

— November nyolcadikán — mondta Graf Jani.

— Akkor nem lehet. Nyolcadikán este aludni fognak a tisztjeim. De kilencedikén este már ráérnek mulatni.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

Az alezredes Kamilla felé fordította széles, lapos kalúgyer-arcát, amelynek oroszlanynyalma mögött ott lappangott szörnyű ingerlékenysége.

— Az ilyen szép dalmónok csak a legderekből katona méltó táncosa. November kilencedikén meg fogom önnek mondhatni, hogy ki a legderekből az urak közül.

Damjanich, akiben megvolt a vadászó és harcoló ősember minden éleslátása és ravasszága, akkoriban a portyázóival már körültagogatta a temesvári hadtest előretolt hadállásait és már tisztában volt a császári főkommandáns katonái és emberi mivoltával. Tudta, hogy Rukovina tábornok alapszabályát véve óvatos filiszter, hogy kitegye magát a kudarc veszedelmének. Mint a csigabiga, csak féllábal mer kilépni biztos várából és a versecleknak nincs is miért félnök tőle. A császári vezéreknek az volt a bajuk, hogy nagyon sok volt a veszténivalójuk, a magyaroknak pedig sok volt a nyernivalójuk.

Damjanich most már hozzáfutott, hogy Rukovina szemé előtt elpusztítsa annak szerb szövetségeseit. Ezt a szándékát féltelmentes sietséggel és véres energiával vitte keresztül.

Verscet akkoriban megint két rác tábor zaklatta, az alibunári és a lagerdorfi. Alibunáron újabb sok csapatot vont össze Szuplikó, Lagerdorf pedig, amelyet azért erősítettek meg a grancsárok, hogy a két testvérvárost, Verscet és Fehértemplomot elvágják egymástól, a Délvidék rémivé notte ki magát. A tábor a balkáni barbárság s gyűlölet erős vára volt. A szerb parasztek énekekben dicsőítették a lagerdorfi hősokeket, akik szivós irtóháborut folytattak minden ellen, ami magyar vagy német. A portyázók rabolva és pusztítva kalandoztak a széles

Allatárak: május 29

GÖBÖLY:		
Good (jó) — — — — —	9,50	10,25
Medium (közepes) — — — — —	8,50	9,00
Common (alacsony) — — — — —	7,50	8,00
OSZÓ		
Good (jó) — — — — —	10,00	11,00
Fair to good — — — — —	8,50	8,50
VAGÓ MARHA:		
Good (jó) — — — — —	7,50	8,50
Fair to good — — — — —	6,00	7,00
Medium (közepes) — — — — —	5,00	5,75
Canners and cutters — — — — —	3,00	4,50
BIKA:		
Good (jó) — — — — —	6,00	7,00
Common (alacsony) — — — — —	4,75	5,50
BORJÓ:		
Good (jó) — — — — —	11,00	12,00
Medium (közepes) — — — — —	9,00	10,00
SERTÉS		
Select bacon — — — — —	11,50	11,50
Heavies — — — — —	10,50	10,50
Extra heavies — — — — —	10,00	10,00
Lights and feeders — — — — —	11,50	12,50
Roughs — — — — —	7,00	8,00
No. 1 (Koon) — — — — —	9,50	9,50
No. 2 (Koon) — — — — —	8,50	9,50
BARANY:		
Good (jó) — — — — —	9,75	10,00
Common (alacsony) — — — — —	7,00	8,00
BIRKA:		
Good (jó) — — — — —	6,00	6,00
Common (alacsony) — — — — —	3,00	5,00